

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Albin Fritz Barthmusz en 18 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De Duitse verzoeker Albin Fritz Barthmusz, genoemd in artikel 1, onder 1°, werd in 1906 te Kiel (Duitsland) geboren. Hij woont sedert 1929 in ons land en is hier ingeburgerd. Gedurende de oorlogsjaren verkeerde hij in een moeilijke positie doordat hij voor de Duitsers moest werken bij de controle van Nederlandse bedrijven. Verzoeker heeft evenwel daarbij de Nederlandse belangen naar vermogen gediend en de vijand daardoor afbreuk gedaan. Tenslotte is hij ondergedoken. Zijn vrouw is van oorsprong Nederlandse. Als fabrikant van kinderspeelgoed heeft verzoeker genoegzame inkomsten.

De Franse verzoekster Elisabeth Bayer, weduwe van Charles Moebis, wordt voorgedragen in artikel 1, onder 2°. Verzoekster werd in 1904 te Worms (Duitsland) geboren en bezat aanvankelijk de Duitse nationaliteit. Tengevolge van haar huwelijk werd zij Franse. Sedert 1925 in ons land woonachtig, is zij zich Nederlandse gaan gevoelen. Gedurende de oorlogsjaren hebben de echtelieden Moebis zich loyaal gedragen jegens ons volk. Verzoekster werd in 1949 weduwe; zij geniet pensioen, terwijl zij ook nog enig kapitaal bezit.

Hirsz Melech Bleich, de Poolse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 3°, werd in 1917 te Bochnia (Polen) geboren en kwam in 1938 naar ons land. Hij heeft zich aan ons land gehecht en maakte zich spoedig vertrouwd met onze taal en leefwijze. In 1942 week hij uit naar Zwitserland om aan vervolging te ontkomen. Verzoeker keerde in 1945 in ons land terug; hij is werkzaam als journalist. Hij heeft genoegzame inkomsten.

In artikel 1, onder 4°, wordt voorgedragen de Duitse verzoekster Elisabeth Helene Bolte. Zij woont van kindsbeen af in Nederland en gevoelt zich Nederlandse. Gedurende de oorlogsjaren heeft zij zich dienovereenkomstig gedragen. Als secretaresse voorziet zij in haar onderhoud.

De staatloze verzoekster Rosa de Groot, van echt gescheiden van Max Erich Mendel Alexander, wordt genoemd in artikel 1, onder 5°. Verzoekster is van oorsprong Nederlandse en verloor deze nationaliteit tengevolge van haar huwelijk met een vreemdeling. Zij heeft verzuimd na de ontbinding van haar huwelijk het Nederlanderschap door het afleggen van een eenvoudige verklaring terug te verlangen. Verzoekster was gedurende de Duitse overheersing geruime tijd ondergedoken. Als koopvrouw in tweedehands-artikelen voorziet zij in haar onderhoud.

Georg Ludwig Herzog, de Duitse verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 6°, werd in 1898 te Offenbach (Duitsland) geboren. In 1932 kwam hij naar Nederland. Hij heeft zich aangepast aan de Nederlandse zeden en gewoonten en voelt zich Nederlander. Gedurende de oorlogsjaren was hij Nederland goed gezind. Op verzoek van zijn werkgevers nam hij de „Verwaltung“ van hun zaak op zich. Hij wist het bedrijf voor hen te bewaren. Als pantoffelfabrikant voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De in artikel 1, onder 7°, genoemde staatloze verzoeker Paul Katz werd in 1904 te Beuthen (Duitsland) geboren en kwam ten gevolge van de destijds in Duitsland tegen Joden genomen maatregelen in 1938 naar Nederland. Het jaar daarna werd hij uit het Duitse staatsverband ontslagen. Gedurende de bezetting was hij van 1942 af te Amsterdam ondergedoken. Verzoeker beschouwt Nederland als zijn tweede vaderland en wenst hier te blijven wonen. Als mede-firmant in een fabriek voor chemische producten verdient hij voldoende om in het onderhoud van zich en zijn gezin te kunnen voorzien.

De Duitse verzoeker Ernst Klute, genoemd in artikel 1, onder 8°, is hier te lande geboren en getogen. Hij onderscheidt zich niet van een

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

geboren Nederlander en heeft zich gedurende de oorlogsjaren goed gedragen. Door het simuleren van ziekte wist hij zich aan Duitse militaire dienst te onttrekken. Als arbeidsanalyst voorziet hij in zijn onderhoud.

De Duitse verzoeker Franz Krause, genoemd in artikel 1, onder 9°, werd in 1909 te Kiel (Duitsland) geboren en woont sedert 1929 onafgebroken in ons land. Hij heeft zich aangepast aan de Nederlandse leefwijze en is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw. Verzoeker heeft gedurende de oorlogsjaren arbeid moeten verrichten voor de Duitsers. Hij was echter Nederlandsgezind en heeft de belangen van Nederlanders naar vermogen gediend. Toen hij werd opgeroepen voor Duitse militaire dienst is hij ondergedoken. Als electro-monteur voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

Israël Hans Felix Landau, de staatloze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 10°, werd in 1907 te Dortmund (Duitsland) geboren. Hij kwam in 1937 naar ons land en is genoegzaam ingeburgerd. Gedurende de oorlogsjaren was hij geruime tijd ondergedoken. Als groot-handelaar in oliën en vetten heeft hij genoegzame inkomsten.

In artikel 1, onder 11°, wordt voorgedragen de staatloze verzoeker Joachim Friedrich Müller, in 1892 te Berlijn (Duitsland) geboren en sedert 1938 in Nederland gevestigd. Hij heeft zich aan ons land gehecht en wil hier met zijn gezin blijven wonen. Verzoeker werd in 1942 door de Duitsers gedeporteerd en keerde in 1945 in ons land terug. Als werktuigkundige heeft hij genoegzame inkomsten.

De Duitse verzoekster Elsa Rosshirt, genoemd in artikel 1, onder 12°, is hier te lande geboren en heeft — met kleine onderbrekingen — steeds hier gewoond. Zij is in geest en leven Nederlandse en gaf gedurende de oorlogsjaren blijk het Nederlanderchap waardig te zijn. Als danseres voorziet zij in haar onderhoud.

De Duitse verzoekster Theresia Schmitt, genoemd in artikel 1, onder 13°, werd in 1909 te Trier (Duitsland) geboren. Zij woont sedert 1929 onafgebroken in ons land en is in onze samenleving opgenomen. Gedurende de Duitse overheersing heeft zij zich jegens ons land loyaal gedragen. Verzoekster verricht huishoudelijke diensten. Er wordt voor haar gezorgd.

In artikel 1, onder 14°, wordt voorgedragen de Duitse verzoekster Henriëtte Albertine Stenger, in 1896 te Keulen (Duitsland) geboren en reeds meer dan 40 jaar in Nederland woonachtig. Zij is in onze samenleving opgenomen en stond gedurende de oorlogsjaren aan de goede zijde. Verzoekster voert een gezamenlijke huishouding met haar moeder, die Nederlandse is. Voor haar toekomst is gezorgd.

In artikel 1, onder 15° en 16°, worden voorgedragen de staatloze verzoekster Beïndina Gerarda Terdenge en haar Duitse vader Gerhard Heinrich Terdenge. Terdenge woont reeds meer dan een halve eeuw in ons land; zijn dochter is hier geboren. In geest en leven Nederlanders, genoten zij gedurende de oorlogsjaren het vertrouwen van hun Nederlandse omgeving. Zij hebben anderen met voedsel voortgeholpen en naar berichten uit de vrije wereld laten luisteren. Verzoeker, die met een van oorsprong Nederlandse vrouw gehuwd is, bezit een goed renderend landbouwbedrijf. Zijn dochter is behulpzaam in de huishouding.

De Indonesische verzoeker Robert Thomas Praaning, genoemd in artikel 2, heeft onder Nederlands gezag in Nederlands-Indië belangrijke bestuursfuncties bekleed. Verzoeker woont sedert 1950 met zijn gezin in Nederland en geniet een uitkering op grond van de „Garantiewet Burgerlijk Overheidspersoneel Indonesië”. Gedurende de oorlogsjaren heeft verzoeker de Nederlandse belangen naar vermogen gediend. Hij heeft tengevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen het Nederlandse onderdaanschap buiten zijn wil verloren. Daarom moet het billijk worden geacht de naturalisatie kosteloos te verlenen.

De in artikel 1, onder 11°, genoemde verzoeker heeft voor het intreden der meerderjarigheid van zijn in artikel 3 genoemde dochters het verzoek tot naturalisatie ingediend. Het is billijk deze dochters bij uitdrukkelijke wetsbepaling mede te naturaliseren.

Met uitzondering van de Poolse verzoeker genoemd in artikel 1, onder 3°, geldt ten aanzien van allen, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit hebben, hetzij omdat zij hun nationaliteit door de voorgestelde naturalisatie zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

Alle voorgedragen van Duitse herkomst zijn in het bezit van een verblijfsvergunning.

De Minister van Justitie,

L. A. DONKER.